

عنوان مقاله:

مراقبت زنانه و ملاحظات زیست محیطی در شعر «دلیم برای باغچه می سوزد»

محل انتشار:

مجله نقد و نظریه ادبی، دوره 8، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

زهرا پارساپور - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

بحران محیط زیست و به دنبال آن افزایش دغدغه های زیست محیطی موجب شکل گیری نظریه های تازه در حوزه اخلاق زیست محیطی شد که هدف آن لحاظ کردن حقوق نوانسان در ملاحظات اخلاقی بود. یکی از این نظریه ها اکوفمنیسم بود که همزمان دغدغه های جنسیتی و زیست محیطی را لحاظ می کرد و میان زن و زمین و رفع سلطه بر این دو ارتباطی معنادار می دید. در هر سه تعامل تجربی، مفهومی و معرفت شناسانه در این رویکرد زنان نسبت به مردان به طبیعت نزدیک ترند، از این رو هم نسبت به تخریب محیط زیست حساس ترند و هم از تخریب محیط زیست بیشتر آسیب می بینند. فروغ فرخزاد به عنوان یک زن در شعر «دلیم برای باغچه می سوزد» حساسیت بیشتر زنان را در مقایسه با مردان نسبت به مرگ باغچه روایت کرده است. در این پژوهش که با روش توصیفی تحلیلی به خوانش اکوفمنیستی این سروده می پردازد، نوعی نسبت میان عوامل و دلایل بی توجهی و بی عملی شخصیت های این روایت نسبت به مرگ باغچه با عوامل و دلایل بی توجهی نسبت به بحران محیط زیست در سطح کلان ملت ها و دولت ها یافته و تبیین شده است. نتایج به دست آمده حاکی است عوامل اصلی بی توجهی گفتمان مردانه انسان محوری، نگرش درون نسلی، منافع اقتصادی، مسابقه تسلیحاتی و جنگ و یاس فلسفی است. همین طور در گفتمان زنانه با وجود حساسیت آنها نسبت به تخریب طبیعت، باورهای خرافی و به دنبال آن راه حل های نادرست، پرداختن به زیست مصنوعی و فاصله گرفتن از طبیعت می تواند مانع کنشگری آنها در این زمینه باشد. در عین حال لحاظ کردن اخلاق مراقبتی زنانه در ارتباط با طبیعت می تواند زنان را در پیشگیری و نیز جلوگیری از تخریب بیشتر محیط زیست پیشتاز و موثر سازد.

کلمات کلیدی:

اکوفمنیسم، زنان، اخلاق محیط زیست، فروغ فرخزاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1924817>

